בסוד שיח

הנדל: לאמץ המלצת ברק ולגרש את המסיתים

מאת שאול שיף

ביום שלישי השבוע, בתוך תחושת הצער העמוקה והכואבת על רצח שלושת החיילים ב"רצועה", לא יכול היה יו"ר המועצה האזורית חוף עזה, צבי הנדל להסתיר את שביעות רצונו מדבריו של שר החוץ, שמעון פרס בוועדה החוץ והבטחון של הכנסת. לפיהם אין לסגת באורח חד־צדדי מרצועת עזה, רעיון שעלה וירד לא אחת במפלגת העבודה וישנם המשתעשעים עמו גם היום הזה. להנדל היתה סיבה טובה נוספת להיות במצב רוח טוב, אלמלא האסון הכבד: היהדות הדתית על כל פלגיה והכשריה, כולל הבר־צים, גמרו את ההלל על ההכנות לשנת השמיטה של הישובים החקלאיים בגוש קטיף, שבחסות המועצה האזורית חוף עזה.

ניצלנו את ביקורו הקצר בכנסת לראיון חטוף על ישובי החבל בימים שבהם הטרור האלים מתגבר ברצועת־עזה.

"הצופה": איך מתפקדים הישובים היהודיים ב"יתוף עזה" בימים אלה?

צבי הנדל: חיים את היום – יום באמונה ובתפילה. בדרך כלל ההתפרעויות הן בתוך הערים עזה ורפיח. באזורי הישובים שלנו אין לכך, תודה לאל כל ביטוי, ובצירים הראשיים נתקלים בטרור לעתים רחוקות.

באחרונה היו מקרים חריגים של פח"ע, שלא ידענו כמותם ב־16 השנים שאני גר שם, שנכנסו לחממות ורצחו אדם, את אמציה בן חיים ז"ל ואחמוד, בציר הראשי את שלושת החיילים.

הבעייה אינה איך אנחנו מתפקדים, אנחנו מתפקדים וכואבים כמו כל עם־ישראל, הבעייה היא איך הבעיות הללו מטופלות.

הצופה: ידוע לי שאתה שומר על קשר הדוק עם הצמרת הבטחונית, בין היתר בתוקף תפקידך כיו"ר המועצה האזורית, מה הן אם כן הסיבות שאין מצליחים להדביר את הטרור ב"רצועה"?

צבי הנדל: אין לי ספק ששר הבטחון אינו שבע רצון מהטרור בריוק כמוני. כל אחד שנפגע, זה כואב לו כמו לכל אחד מעם ישראל לפחות, ואני לא אוהב שמערבבים דם בפוליטיקה. יחד עם זאת ברצוני להזכיר, שעוד בקואליציה הקודמת פנה הרמטכ"ל ר"א אהוד ברק לוועדת החוץ והבטחון של הכנסת והציע לאפשר גירוש מסיתים לרצח יהודים וערבים. וכדי לא להשמע קיצוני הוא הציע שהגירושים יוקצבו לתקופה של שלוש שנים. לצערי, ועדת החוץ והבטחון לא הבינה את המסר ואילו שר הבטחון הקודם וגם הנוכחי נכנעים למתנגדי הגירוש באר"ב, ולדעתי אין דבר הומני יותר מאשר למנוע רציחות על־ידי גירוש.

עשינו חשבון שבמהלך 1992 כל 36 שעות נרצח ערבי בידי ערבים ברצועת־עזה. הערבים שנרצחים אינם משתפי פעולה עם ישראל. זה ממש שקר וכזב. רוב הנרצחים הם כאלה, או יותר נכון היו כאלה שלא היו מוכנים לשתף פעולה עם מנהיגות האינתיפאדה ועל זה הם נענשים. מי שמסית אותם לרצח, מסית גם לרצח יהודים. בכיסו של רוצח הרב שמעון בירן הי"ד, נמצא פתק שתמציתו: כל ערבי טוב חייב להרוג יהודי. הוא לא כתב זאת, בעצמו לילה, אלא קיבל זאת, באסיפת מסיתים ואת אלה חייבים לגרש. ישנם הטוענים כי אם יגורשו המסיתים תהיה מהומה ועל כל מגורש יקומו אחרים. הדברים אינם כך.

בהתבסס על שיחות יסודיות עם כל הגורמים הבטחוניים, אני מרשה לעצמי לקבוע כי אם העונש – הגירוש – יהיה שיטתי וחסין מבג"ץ, לא רק שלא יביא לתסיסה, אלא שרמת ההסתה תרד פלאים, והו גם ענוש הומני, שכן, במקרה ונעשתה טעות אפשר להתחרט עליו. לכן לא מדובר לי מה הפחד לקבל החלטה אמיצה בעניין זה.

אני מקיים שיחות שוטפות עם הערבים באזור. גם עם המנהיגות הצעירה האוהנטית וגם עם המנהיגות המסורתית, הנאמן לי, אין ענוש קשה יותר ומרתיע מענוש הגירוש. מיותר לומר שענוש זה צריך לבוא יחד עם חקיקה הקובעת ענוש מוות לרוצחים. שני הדברים הללו יביאו להרגעת האינתיפאדה בקצב מהירים.

הצופה: האם בימים שבאלה "הצמרתיים"

באים לפקוד את מלון חוף דקלים ואתרי התיירות הנתפש במקום?

הנדל: כן. להתפעתי בניגוד לעבר, כאשר לאחר כל פיגוע היו נרשמים מיד ביטולים, הרי מאז שנסגל כביש הרוחב מאזור כיסופים ישירות לתוך גוש קטיף, אין ב"ה ביטולים. סופי־שבוע תודה לאל מלאים לגמרי והמלון הולך ומתפרסם בעיקר מפה לאוזן, מאותם אלה שנהנים מהשהות במקום. זוהי הזדמנות לציין, כי באזור גוש קטיף והמלון, אין כמעט תנועה של ערבים עוייניים, ורוב אלה שמסתובבים שם, הם ערבים בדואים הבאים לעבוד את אדמותיהם באזור.

הצופה: וכמה מתפרנסים תושבי המקום?

הענף העיקרי הוא חקלאות, ובדי שתבין את קצב ההתפתחות, תודה לאל, ישנו נתון אחד המדבר יותר מאשר אלף מלים. בארבע השנים האחרונות עלינו בהיקף הייצוא מעשרה מיליון דולר לשנה להיקף של כ־35 (!) מיליון דולר. אנחנו מתעסקים בחקלאות מתוחכמת ורואים ב"ה ברכה בעמלנו.

הצופה: מספרים שספר השיאים של גינס מתעניין בהישגיכם בתחום החיזרוך?

אכן, נכון, אחד התחומים שמאד מפותח אצלנו הוא החיזרוך. מעבר למוסדות החינוך שמשרתים את תושבי האזור עצמו, יש לנו מוסדות חינוך ארציים שהתפתחו באחרונה יפה. וכוונתי לישיבת ההסדר ימית, אולפנה לבנות בניווה־דקלים (כ־200), ישיבה תיכונית חדשה בגני־טל, מכינה תורנית קדם־אקדמאית ומכינה תורנית לצה"ל. נזכיר גם את המדרשה ליהודות והתישבות "מדרשת הרמון" ואת מרכז קטיף לחקר מדבריות החוף. מוסד זה פועל בחסות אוניברסיטת בן־גוריון ועובדים בו כ־15 חוקרים, חצים עולים חרשים אקדמאים. ומי אינו יודע על "מכון התורה והארץ", מכון למחקר חקלאי על־פי ההלכה, ש"הרים" את פרוייקט הירקות העליים ללא תולעים. נשיא המכון הוא רבה הראשי של רמת־גן, הרב יעקב אריאל ובראש המכון עומד הרב יגאל קמינצקי.

הצופה: על־פי הפרסומים המכון הזה "יצילי" אותנו בשנת השמיטה הבאה עלינו לטובה.

הנדל: אמנם כן. המכון במחקריו הגיע לפתרונות הלכתיים לקראת שנת השמיטה בכל נושא הירקות וגם בתחום גידול־שדה (תפוחי אדמה, חיטה וכיו"ב) ותוצאות המחקרים והבירורים מוסכמות על כלל היהדות הדתית. כך שלא יזדקקו להיתר מכירה וגם לא לקנות ירקות מהגויים. בשנה הקרובה, אי"ה גוש קטיף יהיה אסם הירקות של היהדות הדתית בישראל.

הצופה: הבר־צים היו מעורבים במחקר עצמו?

הנדל: לא, אבל לאחר שקיבלו נתונים על תוצאות המחקר נתנו את ברכתם והסכמתם.

הצופה: ומשורד הביטוי והשיכון פגע בכם?

ודאי! הפסיקו לנו בנייה תקציבית בהיקף של 500 יחידות דיור, אבל כל השאר – העבודה ממשיכה ובמרץ רב...

ואף אחד לא קם!

אני שומע יותר ויותר אנשים האומרים, כי "בושה להכנים הביתה את עתוני הערב"; אומרים בושה ומשיכים לטנף את שולחן־שבת ואת נשמות הילדים הנוער בספרות התועבה הזאת, אלא שבסוף שבוע האחרון הגדיש עתון "ידיעות אחרונות" את הסאה בפרסמו "מאקמה" של גם הרוח, חיים חפר, שעניינה פגיעה קשה באמהות האומה, וזאת על רקע הצעת החוק שהונחה בשבוע שעבר על שולחן הכנסת יחד עם "חוק המפגשים".

בכל ציבור בריא ושפוי, היה קם מישהו בעל סמכות וגוזר חרם על "ידיעות אחרונות", ואילו בציבור הדתי־לאומי אף אחד לא קם להגן על הערכים המקודשים ביותר בדת ישראל. הסבר אחד להיעדר תגובה, שאכן הציבור הדתי ברובו, חדל לקרוא את "ידיעות אחרונות" עוד למחרת היום שבו פגע חברו הטוב של רן בר־אמוץ שר־ב"בני־עקיבא" ובציונות הדתית.

לא אחת אני מייחל שתהיה בי ובחברי שמץ מהקנאות של ההיגרים או המוסלמים, ולחילופין, שלגסי הרוח והדעת שבעם ישראל תהיה דרך־ארץ כלפי דת ישראל כפי שיש להם כלפי הנצרות, האיסלם והפלשתינאים.

דיקור להחייאה

הרפואה האלטרנטיבית לסוגיה או בשמה האחר: הרפואה המשלימה, זוכה אצלנו אט אט להכרה גם מצד הרופאים שעד לפני כמה שנים נהגו להתעלם ממנה לחלוטין.

בהרסה ירושלים, בתל־השומר, ב"איכילוב" וב"אסף־הרופא" נפתחו מחלקות מיוחדות וניתן לקבל בהן טיפולי רפלקסולוגיה, "אקופנקצ'ר" (דיקור מחטים) "שיאצו" וכמובן הומאופטיה. רק בימים אלה התפרסם ב"הרפואה" מאמר שעניינו הצלחה מופלגת בניסוי על עכברים בשימוש בתרופה הומאופטית במיהול גבוה. מהעתונות אנחנו למדים על שימוש בתרופות לא קונבנציונאליות בבית חולים "וולפסון", שסייעו בריפויה של חולת סרטן. מזון בריאות הפך כאן בכלל לשיגעון והתנויות המוכרות ירקות ופירות אורגניים "מפוצצות" בקונים. על פי מספר התלמידים והבוגרים של הקולג' הישראלי לרפואה אלטרנטיבית וסוג התלמידים, נראה, כי בתוך זמן קצר יאלץ משרד הבריאות להיענות לתביעה לאפשר חופש בחירה בתחום הבריאות והמניעה, כשם שאוזנו קשובה למישאלות אחרות, שלא תמיד עולות בקנה־אחד עם ההלכה והמוסר היהודי. כמובן שאין להשוות בין המקרים, שכן, הרפואה האלטרנטיבית אם תהיה תחת פיקוח – תרומתה יכולה להיות עצומה בתחומים לא מעטים.

סטודנטים לרפואה הביאו השבוע לידיעתי מאמר שהתפרסם ב"אמריקן ז'ורנאל אוף אקופנצ'ר" (שנת 1992 וליום 20 חובמת ב') המספר על פרצת דרך משמעותית בתחום ההחייאה תוך שימוש בדיקור. על־פי המאמר, סטימולציה של עצב הפרניק (מעצבב את הסרעפת) באמצעות מחט, מסייע בארוח דרמטי בפעולת החייאה. מדובר בהחדרת המחט המחוברת לאלקטרודות חשמליות (90 גירויים בדקה) לעצב הנ"ל. ב־78 מתוך 83 מקרים שניסו את הפעולה הזאת (אחת לא יאמן), שכן, בכל שיטה אחרת רמת ההצלחה נמוכה בהרבה) שב המטופל לחיים. השיטה נהוגה בשאנחאי, סין באחד המקרים הצליחו בעקבות טיפול כזה לגמול חולה מריאה ברזל. התגלית הזאת שייכת לשני פרופסורים מסין וקרוב לוודאי שבעוד שמ־שש שנים... נשמע שגם כאן מצליחים בשיטה הזאת.

עד לאחרונה כולם לענו לשימוש בעלוקות (הרפואה־התרופה הישנה של הסבתות) והנה מתברר, כי בבית חולים הדסה ירושלים עושים שימוש רחב ביותר בעלוקות המאום הזה וההישגים משמעותיים ביותר. החל מדליות ברגליים וכלה באולקוסים ובעיות קרישה. העלוקות מיובאות מיוגוסלביה ומחות עלוקות בצרפת כשהן סטריליות ומורעבות ומסתבר, כי הן יודעות את מלאכתן היטב.

מי נתן היתר עבודה

בפינת הרחובות חשמונאים – דרך פתח־תקוה הולך ומתרומם מגדל משרדים גבוה, שישא את השם "בית החשמונאים". על השלד מתנוסס שלט גדול "קידמה בונים בפלדה" והבונים הם "איסכור שרותי בנייה" והביצוע: א.ר. ח.ב. מעניין יהיה לדעת מיהו הפקיד במשרד העבודה הרווחה שהתיר לבעלי "הקידמה" להפריע את מנוחת השכנים בשבת. דיירי שכונת מונטיפיורי הגישו תלונות על הפרעות למנוחתם ותפילתם בשבת, והם מתארים את רעש ההנחתות על עמודי הפלדה כבלתי נסבל, במיוחד על רקע השקט של שבת קודש.

עצם העובדה שהחברות הנ"ל עובדות בשבת במלוא התנופה בגלוי ולא בהחבא מעוגה הסבר. הכיצד עיריית תל־אביב שותקת וכיצד השיגה החברה היתר לעבוד בשבת. נכון, השלטון אמנם התחלף אך החוק עדיין לא. כל הבלגה מתמשכת במקרה הזה תרחיב את הפירצה בחומת השבת לממרים שישראל לא ידעה מעודה. אני משוכנע שאישים מסוגו של השר יאיר צבן לא היה רוצה שפועלים יאלצו לעבוד בשבת: לא בגלל שהוא שומר־שבת אלא מנקודת השקפה סוציאליסטית לא היה מוכן גם להפנות את תשומת־לב הליכוד לתרומתו של שלמה להט וחבריו השולטים בעיריה להפרה בוטה של "הסטטוס קוו" בעניני דת ומדינה, והיות הליכוד ימני אינו מקנה לו שום נקודת זכות בתחום חילול השבת.

ח"כים במפ"ל לימין הלל

חברי כנסת של המפ"ל בהבירו השבוע, כי מבין מועמדי מפלגת העבודה לכהונת נשיא המדינה המועמד המועדף שלהם הוא שלמה הלל. ח"כ תנן פורת קבל על כך שהחודעה של מפלגת העבודה העוסקת במועמדים לנשיאות, העבירה לראש הממשלה אינפורמציה שלא שיקפה נאמנה את עמדת המפר"ל. "לשלמה הלל מעט חלוצי גדול והוא זכור לטוב כמי שעמד בראש "הלובי" למען הגולן בתקופת היותו ח"כ". טרם ברור מה תהיה עמדת הליכוד האם תציג מועמד מטעמה, אך תמונת המצב לרגע זה מצביעה על סיכויים טובים לעזר ורצון על־פני המועמדים האחרים. מספר חברי־כנסת של הליכוד כבר הבטיחו לעזר ורצון את תמיכתם.